

‘Rutte IV onbestemd’

Montesquieu Instituut verzamelt indrukken over eerste halfjaar kabinet

Het vierde kabinet van premier Mark Rutte is moeizaam uit de startblokken gekomen. Van meet af aan kreeg het te maken met tegenvallers en onverwachte gebeurtenissen, inclusief een oorlog aan de buitengrenzen van Europa. Ook binnenlands is het er in het eerste half jaar niet in geslaagd een overtuigende indruk te maken.

Het Montesquieu Instituut heeft wetenschappers, journalisten en andere waarnemers gevraagd naar de eerste indrukken van Rutte IV. Dat rondje levert vooral een onbestemd beeld op. Er zijn ‘pittige’ en zelfs ‘overmoedige’ aanzetten [stikstof], maar het kan nog veel kanten op. Ook omdat veel bewindslieden, overwegend nieuwelingen, nog niet de kaarten op tafel hebben gelegd.

Van een wetgevingsprogramma is nog nauwelijks iets zichtbaar. Her en der tekent zich een voorzichtige koerswijziging af [‘Europa’]. Maar het vertrouwen van burgers in ‘Den Haag’ [rechtsstaat, parlement, politiek] vertoont nog geen verbetering. De uitvoeringspraktijk krijgt nog steeds niet opvallend veel aandacht. En de verhouding met het parlement, zowel Eerste als Tweede Kamer, is moeizaam.

[Lees verder >](#)

Bericht uit de bouwput

Den Haag is een grote bouwput. Aan het Binnenhof, afgesloten voor de buitenwereld, is de restauratie in volle gang. Zowel de Tweede als de Eerste Kamer heeft de wijk genomen naar andere plekken in de stad. Het Torentje, het kantoor van de minister-president, is tussen de hekken door vanaf de Hofvijver nog net zichtbaar. Te midden van alle afsluitingen, sluiproutes en opbrekingen probeert het vierde kabinet onder leiding van premier Mark Rutte er sinds een half jaar er het beste van te maken.

Tegen de klippen op

Column

Jan Schinkelshoek
Voormalig lid van de Tweede Kamer

'...Wie terugkijkt op het eerste halfjaar van Rutte IV, kan vaststellen dat het anders verloopt dan bij de start werd aangenomen: minder verfrissend dan beloofd, minstens zo voorspelbaar als gedacht, net zo wendbaar als vermoed, kwieker dan verondersteld en - misschien wel noodgedwongen - pittiger dan voor mogelijk gehouden. [...] Rutte IV regeert tegen de klippen op. Alsof het sceptici wil logenstraffen, het zichzelf wil bewijzen en het noodlot wil voorblijven. Het heeft iets adembenemends...'

[Lees de column >](#)

Tussenbalans Rutte IV

Sinds een half jaar is Rutte IV aan de slag. Hoe is het kabinet uit de startblokken gekomen? Een eerste tussenbalans.

Uit de startblokken

Het is hard aanpoten voor de - vele - nieuwelingen in het kabinet. Een impressie.

[Lees verder >](#)

Op het parlementaire speelterrein

De Eerste Kamer slijpt de messen, maar de Tweede Kamer is het speelterrein voor Rutte IV. Een overzicht.

[Lees verder >](#)

Langzaam op stoom

Het kabinet komt langzaam op stoom, nog weinig beleidsdaden en wetten in het eerste halfjaar. Een overzicht.

[Lees verder >](#)

Ambtenaren onder Rutte IV

'De echte focus op de uitvoering zie ik nog niet zo. En zorgen maak mij wel over de beleidsexplosie.' Een indruk.

[Lees verder >](#)

Druk van buitenaf

Rondom lobby is van een nieuwe bestuurscultuur nog weinig te zien. Het is nog even weinig transparant. Een beschouwing.

[Lees verder >](#)

'Een valse start'

Gemeenten hadden het vanaf het begin moeilijk met Rutte IV, provincies minder. Een analyse.

[Lees verder >](#)

De Vertrouwensvraag

'Op de een of andere manier lijkt het alsof de burgers en hun bestaan uit het oog zijn verloren' - de rechtsstaat onder Rutte IV. Een beschouwing.

[Lees verder >](#)

Een stijlbreuk?

Rutte IV lijkt een 'meer pragmatische lijn' over Europa te kiezen dan Rutte III. Een interview.

[Lees verder >](#)

22 september 2022

[Lustrum 50 jaar handboek Staatsrecht](#)

Andere activiteiten

3 oktober 2022, Den Haag

[Debat oktober](#)

Democratie in Debat

[> Uitgebreide agenda](#)

Agenda

“

'Ik probeer in een hele ingewikkelde en gepolariseerde tijd het goede te zoeken voor dit mooie land. En dan gaat het om

politieke keuzes, niet om peilingen.'

Gert Jan Segers, fractievoorzitter van de ChristenUnie in de Tweede Kamer reageert op twitter op de duikvlucht in de peilingen van de coalitie van Rutte IV

Voorzitters SER

Frans de Vries (1950-1958)
G.M. Verrijn Stuart (1058-1964)
Jan de Pous (1964-1985)
Theo Quené (1985-1996)
Klaas de Vries (1996-1998)
Herman Wijffels (1999-2006)
Alexander Rinnooy Kan (2006-2012)
Wiebe Draijer (2012-2014)
Mariëtte Hamer (2014-2022)
Kim Putters (2022-)

Crisis tijdens Rutte IV

Stikstof
Vluchtelingen
Inflatie
Woningbouw
Klimaat
Energie
Groningen
Toeslagen
Jeugdzorg
Corona

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[EU en Nederland](#)
[Actuele thema's](#)
[Organisaties en lid-
staten](#)
[Europees beleid](#)
[EU in de wereld](#)
[Hoe werkt de EU?](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Commentaar](#)
[Activiteit](#)
[Publicatie](#)
[Thema's](#)
[Over ons](#)
[Overig](#)

